

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2015/2423

2015 m. gruodžio 16 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1215/2009, nustatantis išskirtines prekybos priemones, skirtas Europos Sąjungos stabilizavimo ir asocijavimo procese dalyvaujančioms arba su juo susijusioms šalims ir teritorijoms, ir sustabdomas jo taikymas Bosnijai ir Hercegovinai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamente (EB) Nr. 1215/2009 ⁽²⁾ nustatytas asimetriškas prekybos tarp Sąjungos ir atitinkamų Vakarų Balkanų šalių ir teritorijų liberalizavimas, suteikiant joms teisę iki 2015 m. gruodžio 31 d. išimtinai ir neribotai be maito įvežti į Sąjungos rinką beveik visas savo prekes;
- (2) Reglamente (EB) Nr. 1215/2009 nenumatyta galimybių laikinai sustabdyti išskirtinių prekybos priemonių taikymą tuo atveju, kai naudos gavėjai šiurkščiai ir sistemingai pažeidžia žmogaus teises, įskaitant pagrindines darbo teises, demokratijos ir teisinės valstybės principus. Todėl tikslinga nustatyti tokią galimybę siekiant užtikrinti, kad būtų galima imtis skubių veiksmų tuo atveju, kai kurioje nors iš Sąjungos stabilizacijos ir asociacijos procese dalyvaujančių arba su juo susijusių šalių ir teritorijų šiurkščiai ir sistemingai pažeidžiamos žmogaus teisės, įskaitant pagrindines darbo teises, demokratijos ir teisinės valstybės principai;
- (3) atsižvelgiant į tarifų liberalizavimo masto skirtumus, atsiradusius dėl Sąjungos ir visų stabilizacijos ir asociacijos proceso dalyvių sutartinių režimų, ir pagal Reglamentą (EB) Nr. 1215/2009 suteiktas lengvatas, tikslinga pratęsti Reglamento (EB) Nr. 1215/2009 taikymą iki 2020 m. gruodžio 31 d., kad naudos gavėjams, kuriems taikomos išskirtinės prekybos priemonės, ir Sąjungai būtų suteikta pakankamai laiko suderinti, kai tinkama, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1215/2009 nustatytas lengvatas su tomis lengvatomis, kurios numatytos pagal stabilizacijos ir asociacijos susitarimus;
- (4) Reglamentu (EB) Nr. 1215/2009 nustatyta į Sąjungą importuojamo vyno, kurio Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodai yra nuo 2204 21 93 iki 2204 21 98 ir nuo 2204 29 93 iki 2204 29 98, bendroji kvota. Ta kvota gali naudotis visos Vakarų Balkanų šalys ir teritorijos, išnaudojusios savo individualią vyno kvotą, kaip numatyta jų dvišaliuose stabilizacijos ir asociacijos susitarimuose, išskyrus Juodkalniją. Su Juodkalnija sutartame protokole dėl vyno įtrauktos tik vyno, kurio KN kodai yra ex 2204 10 ir ex 2204 21, kvotos, kurios nebuvo išnaudotos. Taigi Juodkalnijai faktiškai užkertamas kelias naudotis neapmuitinama vyno kvota dėl tų produktų, kuriems netaikomas Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas. Siekiant užtikrinti, kad visoms susijusioms Vakarų Balkanų šalims ir teritorijoms būtų taikomos tokios pačios sąlygos, tikslinga nustatyti, kad Juodkalnijai taip pat būtų suteikta teisė naudotis bendrąja vyno kvota produktams, kurių KN kodas yra 2204 29, nelaukiant, kol bus išnaudota jos individuali kvota;

⁽¹⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2015 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1215/2009, nustatantis išskirtines prekybos priemones, skirtas Europos Sąjungos stabilizavimo ir asocijavimo procese dalyvaujančioms arba su juo susijusioms šalims ir teritorijoms (OL L 328, 2009 12 15, p. 1).

- (5) nuo stabilizacijos ir asociacijos proceso pradžios stabilizacijos ir asociacijos susitarimai buvo sudaryti su visomis susijusiomis Vakarų Balkanų šalimis ir teritorijomis, išskyrus Kosovą ⁽¹⁾. 2014 m. gegužės mėn. buvo užbaigtos derybos dėl Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo su Kosovu ir 2015 m. spalio mėn. buvo pasirašytas susitarimas;
- (6) 2003 m. Bosnija ir Hercegovina pripažinta potencialia šalimi kandidate tapti Sąjungos nare, o 2008 m. birželio 16 d. ji pasirašė Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (toliau – Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas), kuriuo sutiko su narystės Sąjungoje sąlygomis. Laikinas susitarimas dėl prekybos ir su prekyba susijusių klausimų su Bosnija ir Hercegovina ⁽²⁾ (toliau – Laikinas susitarimas) buvo taikomas iki 2015 m. gegužės 31 d., o nuo 2015 m. birželio 1 d. taikomas Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas;
- (7) tačiau Bosnija ir Hercegovina dar nesutiko pritaikyti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimu suteiktų prekybos nuolaidų, kad būtų atsižvelgta į lengvatinę tradicinę Kroatijos bei Bosnijos ir Hercegovinos tarpusavio prekybą pagal Vidurio Europos laisvosios prekybos susitarimą. Tuo atveju, jei iki šio reglamento priėmimo dienos Sąjunga bei Bosnija ir Hercegovina nebus pasirašiusios ir pradėjusios laikinai taikyti susitarimo dėl prekybos nuolaidų pritaikymo, kaip nustatyta Stabilizacijos ir asociacijos susitarime, Bosnijai ir Hercegovinai suteiktų lengvatų taikymas turėtų būti sustabdytas nuo 2016 m. sausio 1 d. Sąjungai bei Bosnijai ir Hercegovinai pasirašius ir pradėjus laikinai taikyti susitarimą dėl Stabilizacijos ir asociacijos susitarime nustatytų prekybos nuolaidų pritaikymo, tos lengvatos turėtų būti vėl taikomos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1215/2009 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo punktu:

„d) 1 straipsnyje nurodytos šalys ir teritorijos susilaiko nuo šiurkščių ir sistemingų žmogaus teisių, įskaitant pagrindines darbo teises, pagrindinių demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų.“

2. 2 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Tuo atveju, jeigu šalis ar teritorija nesilaiko 1 dalies a, b ar c punkto arba 2 dalies, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali visiškai ar iš dalies sustabdyti atitinkamos šalies ar teritorijos teisę naudotis šiame reglamente numatytais lengvatomis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

3. 7 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„c) visiško arba dalinio atitinkamos šalies ar teritorijos teisės naudotis šiame reglamente numatytais lengvatomis sustabdymo, jeigu ta šalis ar teritorija nesilaiko 2 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytų sąlygų.“

4. 10 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„1. Jei Komisija nustato, kad yra pakankamai įrodymų, įrodančių 1 straipsnyje nurodytų šalių ir teritorijų sukčiavimą arba kad jos neužtikrina kilmės įrodymų patikrinimui reikalingo administracinio bendradarbiavimo, arba kad labai išaugo eksportas į Sąjungą ir jis viršija normalius gamybos bei eksporto pajėgumus, arba kad jos nesilaiko

⁽¹⁾ Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

⁽²⁾ Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos laikinasis susitarimas dėl prekybos ir su prekyba susijusių klausimų (OL L 233, 2008 8 30, p. 6).

2 straipsnio 1 dalies a, b ar c punkto nuostatų, ji gali imtis priemonių, sustabdančių visas šiame reglamente numatytas priemones arba jų dalį trims mėnesiams, jei ji pirmiausia:“.

5. 12 straipsnio antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Jis taikomas iki 2020 m. gruodžio 31 d.“

6. I priedo 5 išnaša pakeičiama taip:

„5. Ši bendroji tarifinė kvota, tiek, kiek ji susijusi su produktais, kurių KN kodas yra 2204 21, gali būti taikoma Juodkalnijos kilmės vynui, jeigu visų pirma išnaudojama individuali tarifinė kvota, numatyta su Juodkalnija sudarytame protokole dėl vyno. Tą individualią tarifinę kvotą leidžiama pradėti naudoti suteikiant jai eilės Nr. 09.1514.“

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1215/2009 taikymas Bosnijai ir Hercegovinai sustabdomas nuo 2016 m. sausio 1 d.

3 straipsnis

1. Nepaisant 2 straipsnio, Reglamento (EB) Nr. 1215/2009 taikymas Bosnijai ir Hercegovinai nesustabdomas, jeigu iki 2016 m. sausio 1 d. Sąjunga bei Bosnija ir Hercegovina pasirašys ir pradės laikinai taikyti susitarimą dėl Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ir Laikinojo susitarimo pritaikymo, kad būtų atsižvelgta į Kroatijos įstojimą į Europos Sąjungą.

2. Jeigu 1 dalyje nurodytas susitarimas dėl pritaikymo bus pasirašytas ir pradėtas laikinai taikyti 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau, Reglamentas (EB) Nr. 1215/2009 Bosnijai ir Hercegovinai vėl pradėdamas taikyti nuo dienos, kurią toks susitarimas bus pasirašytas ir pradėtas laikinai taikyti.

3. Pasirašius 1 dalyje nurodytą susitarimą dėl pritaikymo, Komisija iš karto paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2016 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2015 m. gruodžio 16 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

N. SCHMIT